

De elementen

– Muriel Daw

Meditatie om inzicht te krijgen in de aard van Materie, of in de basiselementen waaruit deze bestaat, is een essentieel onderwerp voor alle bestudeerders van wijsheid of: de Wijsheid. Sommige moderne wetenschappers vinden het theosofisch gebruik van het woord element merkwaardig; maar onze traditie stamt ook rechtstreeks af van de alchemie.

Mevrouw Muriel Daw, een praktiserend Boeddhiste, is oud-redacteur van het tijdschrift *The Middle Way*.

In de late zeventiende eeuw nam Robert Boyle dit woord element uit zijn aloude betekenis van aarde, lucht, vuur en water, en definieerde het opnieuw als een substantie die zich niet chemisch laat analyseren in een eenvoudiger substantie. Hoe spijtig dat hij geen nieuw woord bedacht om iets anders te beschrijven, in plaats van iedereen in verwarring te brengen.

In het westen hebben wij altijd naar vier elementen verwezen: aarde, lucht, vuur en water. Maar dit scheidt nog een kleine moeilijkheid qua definitie. Op een dag zal iemand in uw loge zeggen: mevrouw Blavatsky heeft het over een vijfde element, ether. Maar de wetenschap leert ons dat ether niet bestaat, dus waar heeft ze het in vredesnaam over?

Welnu, in een bepaalde fase (van zijn leven) had Newton grote belangstelling voor de eigenschappen van de ruimte die in het hele universum bestaat, en zelfs in de hiaten die er zijn tussen ieder piepklein deeltje. Hij beschreef wat hij begreep van de eigenschappen van dit element, en gaf het een nieuwe naam: ether.

Het oosten heeft altijd vijf grote elementen erkend, die in volgorde van dichtheid genoemd worden: aarde, water, vuur, wind en ruimte. Wind is een veel mooiere dynamische beschrijving dan lucht.

Toen mevrouw Blavatsky (of haar Meester) de terminologie van de vijf grote elementen vertaalde, gebruikten ze, om de ruimte aan te geven het negentiende-eeuwse woord ether, bedacht door Newton. Tegenwoordig hebben wetenschappers natuurlijk ontdekt dat de eigenschappen van ether niet helemaal zo waren als Newton ze beschreven heeft, en zeggen ze dat ether niet bestaat. Maar natuurlijk bestaat de ruimte nog wel en ze zal ook altijd bestaan. Hoe wij het willen noemen is irrelevant in ieder opzicht. Dus vanuit ons gezichtspunt betekenen ether en ruimte hetzelfde.

Voor de gewone mensen van vijftig jaar geleden was lucht een omhullende atmosfeer van gassen, ongeveer elf kilometer hoog, die de aarde omringde. Daarachter bevond zich de ruimte, een volkomen onbekend gebied. Nu is binnen een enkele

generatie het Tijdperk van de Ruimte gearriveerd. De mens reist in de ruimte; kinderen spelen dat ze ruimtevaarders zijn; wij kunnen een telefoontje plegen of naar de radio luisteren door weerkaatsingen van ruimtesatellieten. Dit alles was nog maar kort geleden ondenkbaar. Maar mevrouw Blavatsky wist het! Wat gaf zij een wonderbare voorspelling in *De Geheime Leer* [I, 258-8]:

Pas in de volgende of vijfde ronde zal het vijfde element, *ether* - het grove lichaam van akasa, als het zelfs zo mag worden genoemd - door voor alle mensen een bekend natuurfeit te worden, zoals de lucht ons nu vertrouwd is, ophouden zoals nu hypothetisch te zijn, en als 'agens' voor talrijke dingen dienen.

Uit: *The Theosophist*, oktober 2000
Vert. A.M.I.

Het is overbodig in te gaan
op het grote verschil
tussen de hoeveelheid voldoening die er heerst
wanneer men alleen zelf gelukkig is
en de hoeveelheid voldoening die er heerst
wanneer een oneindig aantal mensen gelukkig is.

Uit: "Oceaan van Wijsheid", Dalai Lama